Kokkuvõte komisjoni otsusest,

10. detsember 2015,

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 102 kohase menetluse kohta

(juhtum AT.39767 – BEH Electricity)

(teatavaks tehtud numbri C(2015) 8860 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(2016/C 334/06)

10. detsembril 2015 võttis komisjon vastu otsuse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 102 kohase menetluse kohta. Kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 ([1]) artikliga 30 avaldab komisjon poolte nimed ja otsuse põhilise sisu, sealhulgas kehtestatud sanktsioonid, võttes arvesse ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.

1. **Sissejuhatus**

(1) Juhtumis käsitletakse Bulgaarias vabalt kaubeldavate hindadega elektrienergia hulgitarnete turul elektrienergia müügilepingutes sätestatud edasimüügi territoriaalseid piiranguid täielikult ettevõtjale Bulgarian Energy Holding EAD (edaspidi „BEH") kuuluvate tütarettevõtjate Natsionalna Elektricheska Kompania EAD (edaspidi „NEK"), TPP Maritsa East 2 EAD (edaspidi „TPP Maritsa East 2") ja NPP Kozloduy EAD (edaspidi „NPP Kozloduy") (üheskoos edaspidi „BEHi tütarettevõtjad") poolt.

2. **Menetlus**

(2) Komisjon algatas 27. novembril 2012 menetluse eesmärgiga võtta vastu otsus vastavalt määruse (EÜ) nr 1/2003 III peatükile ning 12. augustil 2014 võttis komisjon vastu vastuväited konkurentsiprobleemide kohta. Kõnealused probleemid seondusid elektrienergia edasimüügi territoriaalsete piirangutega BEHi tütarettevõtjate ja kolmandate isikute vahel sõlmitud lepingutes. Vastuväited on esialgne hinnang määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 9 lõike 1 tähenduses. Kõnealusest hinnangust teavitati BEHi 14. augusti 2014. aasta kirjaga.

(3) 25. novembril 2014 esitas BEH vastuväidetele oma vastuse. Suuline ärakuulamine toimus 16. jaanuaril 2015.

(4) 15. mail 2015 esitas BEH komisjoni tõstatatud probleemide lahendamiseks kohustuste ettepaneku (edaspidi „esialgsed kohustused").

(5) 19. juunil 2015 avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 27 lõike 4 kohane teatis, ([2]) milles esitati juhtumi ja esialgsete kohustuste kokkuvõte ning kutsuti huvitatud kolmandaid isikuid üles esitama märkusi nimetatud kohustuste kohta ühe kuu jooksul pärast teatise avaldamist.

(6) 8. septembril 2015 saatis komisjon BEHile märkused, mille huvitatud kolmandad isikud olid pärast teatise avaldamist saatnud. 16. oktoobril 2015 esitas BEH muudetud kohustused (edaspidi „lõplikud kohustused").

(7) 30. novembril 2015 konsulteeriti konkurentsi piiravat tegevust ja turgu valitsevat seisundit käsitleva nõuandekomiteega. 2. detsembril 2015 esitas ärakuulamise eest vastutav ametnik oma lõpparuande.

3. **Esialgses hinnangus esitatud probleemid**

(8) Esialgse hinnangu kohaselt peeti asjaomaseks tooteturuks vabalt kaubeldavate hindadega elektrienergia hulgitarnete turgu. Lisaks asus komisjon esialgsele seisukohale, et vabalt kaubeldavate hindadega elektrienergia hulgitarnete turu ulatus on riiklik. Komisjoni esialgse hinnangu kohaselt on BEHil vabalt kaubeldavate hindadega elektrienergia hulgitarnete turul Bulgaarias valitsev seisund, lähtudes BEHi tütarettevõtjate müügi osakaalust vabalt kaubeldavate hindadega elektrienergia tarnetes ning igasuguse märkimisväärse konkurentsisurve puudumisest teiste tootjate ja impordi poolt.

(9) Esialgse hinnangu kohaselt kuritarvitas BEH oma turgu valitsevat seisundit Bulgaaria elektrienergia tarnete vabal hulgimüügiturul, rikkudes sellega aluslepingu artiklit 102, kasutades BEHi tütarettevõtjate poolt sõlmitud lepingutes sihtkohaklausleid, et tarnida hulgi vabalt kaubeldavate hindadega elektrienergiat.

([1]) EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1.

([2]) Komisjoni teatis, mis avaldatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 27 lõike 4 kohaselt juhtumi AT.39767 – BEH Electricity kohta (ELT C 202, 19.6.2015, lk 2).

(10) Komisjon leiab, et BEH ei ole esitanud piisavaid tõendeid, et tema tegevus võis olla objektiivselt põhjendatud või et see oli vajalik tõhususe suurendamiseks, et hoida ära tõenäolist negatiivset mõju konkurentsile, kahjustamata seejuures tõhusat konkurentsi.

(11) Komisjoni esialgse hinnangu kohaselt võib BEHi praktika rakendamine takistada Bulgaaria ja teiste liikmesriikide vahelist kaubandust, moonutades seega elektrijaotust ühtsel turul, ning mõjuks halvasti elektriturgude likviidsusele ja tõhususele.

4. **Kohustused ja turutest**

(12) BEH ei nõustunud komisjoni esialgse hinnanguga. Sellest hoolimata esitas ta ettepaneku võtta kohustusi, mille põhipunktid on järgmised:

a) BEH loob Bulgaarias elektribörsi, tehes koostööd sõltumatu kolmanda isikuga, kellel on elektribörsi käitamise kogemus.

b) BEH pakub BEHi ja tema tütarettevõtjate ning elektribörsi vahel sõlmitud likviidsuse pakkuja kokkulepete kaudu vähemalt kindlaksmääratud koguses (mis suureneb igal aastal vastavalt piirkonna elektribörsidel nende esimestel tegevusaastatel kaubeldavale kogusele) elektrienergiat järgmise päeva hindadega kaupleval börsil; tulenevalt Bulgaaria koormusprofiilist varieerub pakutavate koguste suurus kuu, päeva ja tunni lõikes;

c) BEH ja tema tütarettevõtjad pakuvad koguseid järgmise päeva hindadega kaupleval börsil maksimaalse pakkumishinnaga, mis põhineb BEHi tütarettevõtjate kuludel;

d) alguses on BEHi ja tema tütarettevõtjate pakutavad elektrienergia kogused ainult tunnitooted; alates teisest tegevusaastast võib osa neist pakkuda ka rühmitatud toodetena (3–24 tundi);

e) BEH loobub kuue kuu jooksul pärast komisjoni otsuse ametlikku teatavakstegemist elektribörsi omandiõigusest ja kanda kapital üle Bulgaaria riigile, kelle õigusi kasutab rahandusministeerium.

(13) Kohustused hakkavad kehtima kohustusi käsitleva otsuse teatavakstegemise kuupäeval ja lõppevad viis aastat pärast elektribörsi tegevuse alustamist. BEH määrab ka usaldusisiku, kes kontrollib kõnealuste kohustuste täitmist.

(14) Lisaks lõpetavad BEH ja tema tütarettevõtjad sihtkohaklauslite või mis tahes muude samaväärse mõjuga meetmete lisamise oma kahepoolsetesse elektrivarustuslepingutesse.

(15) Määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 27 lõike 4 kohase turutesti tagasisidena esitatud märkustes avaldati kahtlust järgmise päeva hindadega kaupleva börsi piisava likviidsuse tagatiste üle. Selleks et võtta arvesse turutesti tulemusi, esitas BEH ettepaneku kohustuda pakkuma järgmise päeva hindadega kaupleval börsil ainult tunnitooteid ja tagada, et BEHi ja tema tütarettevõtjate poolt pakutavad piisavad mahud tehakse kättesaadavaks kolmandatest isikutest ostjatele.

(16) BEH muutis seejärel oma esialgseid kohustusi ja esitas 16. oktoobril 2015 muudetud ettepaneku.

5. **Kokkuvõte**

(17) Komisjon on seisukohal, et BEHi poolt pakutud lõplikud kohustused on asjakohased ja vajalikud, et lahendada probleemid, mida komisjon käsitles oma esialgses hinnangus. BEH ei pakkunud esialgsest hinnangust lähtudes vähem koormavaid kohustusi, mis nõuetekohaselt lahendaksid komisjoni tuvastatud probleemid.

(18) Selleks et lahendada komisjoni esialgses hinnangus väljendatud kahtlused, muudab komisjon BEHi esitatud lõplikud kohustused siduvaks.